

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitur Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

§. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

totam domum velut suis humeris sustinere: agendo scilicet cum Domino nostro de omnibus, quæ ad subditorum gubernationem pertinent; proponendo in Diuino eius conspectu omnes eorum necessitates eo modo, quo eas considerauit; & suppliciter orando, vt eas repararet, & ipsum iure ad cooperandū. Meminerint: summū Sacerdotē antiquū, cum in Sanctū sanctorum ingrederetur, oraturus & Sacrificium pro populo oblaturus portasse (vt paulò antè dicebamus) super humeros suos nomina duodecim Tribuum *h coram Domino ob recordationem*: vt scilicet eorem recorderetur, cum esset in conspectu Dei, & auxilium peteret ad onera sui officij portanda. Distinctius autem eadem nomina *portabat super pectus suum, cum ingrediebatur sanctuarium, memoriale coram Domino in æternum*: offerrens illa Deo in suis orationibus, & sacrificijs, cum magis particulari distinctione: vt Deus, eorum memoriam etiam haberet, & faceret eis bene. Hunc igitur in modum est proprium munus Prælatorum, ingredi Sanctuarium: non tantum semel in anno, quod faciebat Sacerdos ille antiquus; sed quotidie, aut valde frequenter: ad offerendum Sacrum Missæ officium pro suis subditis; & colligendum se ad intimum recessum sui oratorium, offerendasque cum magna instātia orationes suas pro eis, donec exaudiantur; & impetrent, quod intendunt: *omniū namque Pontifex* (ait Apostolus) & Prælati *ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in ijs quæ sunt ad Deū*. Neque existiment subditi: subtrahi sibi illud regnum, quod in hoc expenditur; sed persuadeant sibi potius pro ipsis impendū; neque minus tunc eos gubernare, quàm cum prodit ad agendum cum ipsis; ibi enim discit ipse & accipit, rectitudinem & efficacitatem gubernationis. Ac propterea in libro Cantorum: *k sponsus adiurat filias Ierusalem animas scilicet subditorum: ne suscitent, neque euigilare faciant dilectam sponsam suam, hoc est animam Prælati, quo adusque ipsa vellet*. Somnus enim ille orationis & contemplationis etiam est ipsis subditis utilis. Et (vt S. Bernadus ait) cum viderit, tempus esse: opportunum, ipse met excitabitur, & accedet ad ipsos consolandos, & adiuuandos. Quamuis in rei veritate ita *l dormitat, & cor eius*, etiam dum ibi manet, *vigilet*, oreque pro suis ouibus, etiam cum illæ dormiunt, & requiescunt: sicut boni illi *m Pastores*, de quibus ait S. Lucas, quod *essent vigilantes & custodientes vigilias noctis super gregem suum*. Qui propterea digni sunt, quos *charitas Dei circumfulgeat*, & Angelus Domini illustret, doceatque ea, quibus indigent ad suum officium bene præstandum.

§. II.

AB HIS internis operibus iam dictis transire debet Prælati ad æterna opera erga subditos: ea in primo loco ponens, quæ in communi ad omnes pertinent: studens eis interesse, & quidem primus,

præ-

h Exod. 28.
19-25

1. Nabr. 5. 1

k Cant. 2. 7

Serm. 52 in
Cantica.

l Cant. 5. 2.

m Luc. 2. 8.

præcedens eos exemplo suo, sicut Pastor cum proprias oues emittit: a
 & ante eas vadit, aut sicut b aquila expandens alas suas, & pullos suos ad volan-
 dum prouocans. Notabiliter enim animantur subditi, cum vident Præla-
 tos talia opera cum ipsis facere. Et si Prælatus arduum aliquod opus ag-
 gredi statueret, ad quod multi deberent concurrere: nullum esset effica-
 cius medium, ad rem facile expediendam, quam quod ipse primus ma-
 num admoueat. Eum in modum, quo Dux ille c Abimelech, volens quod-
 dam Propugnaculum expugnare, ascendit in montem cum omni populo suo, &
 arrepta securi, praeidit arboris ramum; impositumque se dicit humero, dixit ad so-
 cios: quod me videtis facere, citò facite. Et ita certatim ramos de arboribus præci-
 dentes, sequabantur Ducem: gloriæ & honori sibi tribuentes, quod facerent
 idem, quod ipse Dux faciebat. Nullus enim subditus potest iure dedig-
 nari facere, quod suum videt facere Prælatum; neque cum tædio faciet,
 quod eum videt facere feruenter, & hilariter. Præterea pertinet ad Præ-
 latum, duplicem partem suis ouibus præbere; Sacramentorum scilicet, &
 Sacrificiorum; ac doctrinæ in concionibus & exhortationibus spiritua-
 libus, ad eos feruore inflammandos: obseruatis tamen documentis circa
 hoc iam traditis, & inferius adhuc tradendis, cum sexta Epistola Apoca-
 lypsis explicabitur. Sed quoniam communes exhortationes nõ possunt
 esse ad singulorum capacitatem & necessitatem adeò aptæ: debet Super-
 ior intelligere: non esse minimum sui officij opus, præcipue in Religio-
 nibus, agere in particulari cum singulis; & audire eorum tentationes, &
 querelas; eos consolari, erigere, & in omnibus eorum rebus rectè dirige-
 re: talia viscera charitatis & commiserationis ei ostendendo, vt confi-
 denter totam conscientiam suam ipsi aperiat: vt S. Gregorius his verbis
 monet: *saltem se, qui præest, exhibeat: cui subiecti quique occulta quaque sua
 proderet non erubescant: vt cum tentationum suarum fluctus paruuli tole-
 rant: ad Pastoris mentem quasi ad matris sinum recurrant, Et hoc, quod
 se inquinari pulsantis culpæ sordibus præuident, exhortationis eius so-
 latio, & lacrymis orationis lauent. Ad quod plurimum iuuabit, quod ter-
 tio tractatu dictum est de charitate, qua Confessarij agere, & excipere
 debeant pœnitentes. Sed vterius progredi debet charitas Prælatorum: si
 enim viderint aliquem subditorum aberrantem, & euitantem proprium
 pastorem, studere debent, eum quærere, vocare & quasi dissimulanter
 ei occurrere, aut etiam ad eius domum venire, & sic remouere ab eo pu-
 doris velum: vt sponte, & libenter res suas ipsi communicet, cupiens fa-
 nitate recipere. Debet etiã Prælatus & Prædicator (vt ait S. Gregorius)
 esse sicut g aquila illa generosa, de qua Deus dixit Iob: quod cum in arduis
 ponat nidum suum, inde contempletur escam: & vbiunque cadauer fuerit, st-
 ritim adest. cadauer est peccator; & aquila in arduo & excelso suo nido, est*

Prælatus

a Ioan. 10 4
b Deut. 32.

"

"

"

c Indicum

9. 4. 8.

2. P. Pastor.

c. 5.

C. 9.

Lib. 31. Mo-

ral. c. 22.

d Iob. 39.

7. 30.

Prælati in suo præcelso statu. Qui tamen statim atque subditum videt culpa mortuum, magno feruore ac festinatione ad eum descendit, & fame, qua laborat, salutis suorum subditorum, procurat eum comedere: ut incorporatum viuó Ecclesiæ corpori viuificet. *Esca* quippe, inquit, *est conuersio peccatorum.* Nec vilis cibus Prælati incundior & gratior esse deberet, quàm anima subditi, culpa aliqua iam demortui. Denique statuat apud se Prælati, se esse fideiussorem singulorum subditorum in omnibus obligationibus, quibus illi tenentur: ac proinde debere ipsum eos vigere, & iuuare in omnibus actionibus, quibus officium suum explet: memor eius quod dixit Salomon: *e discurre, festina, suscipe amicum tuum: ne dederis somnum oculis tuis, nec eum patiaris dormire.* Exhibe ei quæcunque charitatis & amicitia opera poteris: exhortare eum ad poenitentiam, orationem, elemosinas, & omnes virtutis actiones, eo nomine ut ipse quod debet reddat, hoc est suis obligationibus satisfaciatur, & sic tu onus deponas pro illo satisfaciendi.

c Prov. 6.3.

f Apoc. 2.2.

g Luc. 10.7.
Homil. 17.
in Euangel.

h Matt. 10.
10.

HAEC sunt illa opera, quæ Christus Dominus Noster approbat, cum dicit: *scio operas tua, & laborem & patientiam tuam.* neque est exiguum meritum, ea opera magno cum feruore exercendi: quod credat Deum ea videre & approbare; & tanquam iudicem eadem remuneraturum, & tanquam Patrem ac protectorem Omnipotentem commiserationem habiturum laboris ac sudoris nostri; & præbiturum auxilium, ut ille sit utilis; & ipse saluum remuneret in præsentia, & futura vita. Ipse enim dixit *g dignum est operarium mercede sua.* Quæ verba Sanctus Gregorius interpretatur de duplici præmio & mercede: altera quæ dabitur in cælo tanquam præmium altera in terra, ad sustentationem ipsius operarij: quales sunt Decima, stipendia, & Redditi Ecclesiastici, de quibus postea dicemus. Et hæc merces est nouus alius titulus obligans Prælatos & Ecclesiasticos ad non occidendum, sed laborandum in suis officijs: ne indignos se reddant stipendio quod accipiunt; & infideles euadant contra dantem illud, eo sine ut laborent: Quemadmodum perpendit ac desler Sanctus Gregorius, dicens: *Quid nos, ô Pastores, agimus, qui & mercedem consequimur, & tamen operarij nequaquam sumus? Fructus quippe Sanctæ Ecclesiæ in stipendio quotidiano percipimus; sed tamen pro æterna Ecclesia minimè in prædicatione laboramus. Pensamus cuius damnationis sit, sine labore huius percipere mercedem laboris. Cum igitur à fidelibus subditis oblationes ac dona accipiamus: laboremus semper in bonum animarum eorum, & Dominus nobis dabit non solum corporis alimenta, sed etiam refectionem & vires spiritus: quia *h dignus, inquit, est operarius cibo suo.* Et quemadmodum corpus & anima in hoc opere laborant, ita dat corpori, cibum ne laborando deficiat; & simul animæ dat alimentum, ut laboret utilis.*

& cum

& cum sua & aliorum vtilitate; & postea in aeterna vita dabit eis vltimū & gloriosissimum piorum ipsorum laborum praemium. Id enim totum completur, quod dixit Deus Sacerdotibus ac Ministris templi sui: *Quis est in vobis qui claudat ostia, & incendat altare meum gratuito? Hoc est: nullus est vestrum, etiamsi minimum obeat ministerium, qui gratis tamen mihi seruiat: omnibus enim liberaliter pro labore suo in hac & in futura vita praemium reddo,*

i Malach.
1. 10.

CAPV T XI.

PATIENTIA PRAELATORVM IN TOLERAN-
dis improborum subditorum molestiis: ex eadem prima
Epistola.

ALTRA VIRTVS, OB QVAM CHRISTVS D. N. Episcopum hunc Ephesinum laudat, est patientia & tolerantia: a Scio, inquit, laborem & patientiam tuam, quam laudo & approbo, & in ea glorior; & iterum addit: *patientiam habes, & sustinisti propter nomen meum, & non defecisti.* Quid autem mirum, quod tantam habuerit patientiam, quem Dominus attentè aspiciebat oculis misericordiae, & ipsemet iuuabat seipsum tunc, faciendo quicquid poterat. Et hoc est quod refert Sanctus Marcus: Christum Dominum Nostrum cum in monte oraret, eius verò discipuli in mari nauigarent: *b vidisse eos laborantes in remigando: eò quòd esset ventus contrarius eù. Et circa quartam vigiliam noctis venisse ad eos, ambulantem supra mare, & dixisse eis: confidite ego sum, nolite timere.* Et ascendisse ad illos in nauim, & cessasse ventum. Quid enim hoc aliud fuit, quàm nos monere, quòd gubernare saepe idem sit, quod remigare? nec possit Ecclesiae ac Religionis navis bene dirigi, nisi magno labore remigando: ob ingentes difficultates, quae in gubernatione oriuntur ex tribus partibus. Primum ex parte ipsiusmet Praelati, qui est homo carnis, ac proinde defatigatur laborando, & agendo cum tot personis, ad eò sibi naturaliter repugnantibus: ex quo mille tædia, tristitiae, afflictiones ac repugnantiae oriuntur: contra quas necesse sit remigare. Aliæ proueniunt ab ipsamet nauis, & ijs qui gubernantur; grauitate ferentibus, per mare illud nauigare, per quod Praelatus eos ducit; quia vellent aliam tenere viam, magis iuxta suum palatū. Est autem necesse magnam vim adhibere sicut in remigando: vt illos deducant per viam, qua Deus vult. Aliæ difficultates proueniunt à ventis contrariis, qui Dæmonum eorumque ministrorum astutiā exurgunt. Quis autem poterit innumeras molestias referre, quae boni Praelati patientiam probant & exercent? Qui-

a Apocal.
2. 2.

b Marci
6. 48.